

GEVAARLIJKE GENEESMIDDELEN

De meesten onder ons weten uit eigen ervaring, hoe gevaarlijk kinderaspirientjes kunnen zijn, ook in moeilijk te openen verpakking. Ook uit de literatuur blijkt dit duidelijk. Ze behoren dan ook, naar ik meen, nooit voorgeschreven te worden. En waar wij ze zien, kunnen wij realistisch de gevaren die eraan verbonden zijn, schilderen, en het advies geven, ze meteen door het toilet weg te spoelen. In plaats ervan kunnen poeders met Ascal voorgeschreven worden. De moeder kan de medicijn in de keuken klaarmaken zonder dat het kind het ziet: een theelepeltje, een beetje suiker erop, dan de poeder, weer een laagje suiker. Even vochtig maken onder de kraan. Zo aan het kind geven, met een slokje water er achteraan.

Mutatis mutandis geldt hetzelfde voor tabletten in het algemeen.

Amsterdam, 31 juli 1962 A. C. G. VAN PROOSDIJ

HYPOGLYKEMIE DOOR EEN ORAAL ANTIDIABETICUM

Naar aanleiding van de klinische les van Prof. ENNEKING (1962) zou ik gaarne het volgende geval ter kennis brengen.

In december 1959 werd mij een vrouw van 71 jaar toegezonden. Zij had 8 dagen tevoren haar huisarts geconsulteerd wegens anorexie en dorst. In de urine werd een positieve reductie vastgesteld. Hierop kreeg zij een dieet en 3 tabletten tolbutamide (Rastinon) per dag. In de loop van de avond was de patiënte in de war geraakt en zij was tenslotte bewusteloos geworden. Zij zou het dieet wel hebben gevolgd, maar had alleen soms wat suiker in de thee gedaan. Dit laatste deed de huisarts denken aan de mogelijkheid van een diabetisch coma. Insuline werd (gelukkig) niet ingespoten.

Toen de patiënte werd opgenomen, transpireerde zij erg. Haar bloedsuikergehalte was 70 mg/100 ml!

Toen haar intraveneus 2 gram glucose was toegediend, kwam zij binnen 15 minuten weer bij kennis.

Het verdere onderzoek wees uit, dat zij licht dement is t.g.v. arteriosclerosis cerebri, dat zij vroeger aan longtuberculose heeft geleden, en dat zij zeer weinig weegt: 41,5 kg.

Het kost grote moeite, haar een volwaardig dieet te laten gebruiken. Zij is nu ingesteld op 1/2 tablet tolbutamide per dag, en heeft daarmee altijd goede bloedsuikerwaarden gehad. De laatste controle vond plaats in april 1961.

Literatuur: ENNEKING, J. A. M. J. (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 1525.

Dokkum, 1 augustus 1962 G. J. OOSTERHUIS

SECUNDAIRE AMENORROE

De klinische les door professor PLATE (1962) over „een geval van secundaire amenorroe” beperkt zich tot het somatische. Is hier een integrale, multifactoriële benadering niet rationeler? Er zijn nog patiënten met amenorroe die in het verloop van een psychotherapie of door milieuverbetering genezen, zonder operatie of prednison.

Literatuur: PLATE, W. P. (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 1469. Amsterdam, 22 juli 1962 W. OESTERREICHER

Inderdaad bestaat er ook een amenorroe, veroorzaakt door psychische factoren*. Een psychiatrisch onderzoek is daarom soms aan te bevelen. Bij de patiënte, in mijn klinische les beschreven, was er geen aanleiding hieraan te denken. Bij haar was het verlangen naar kinderen de reden om de amenorroe te laten behandelen.

*Zie M. A. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE e.a. (1956) in: *Leerboek der vrouwenziekten*, bl. 400. Scheltema en Holkema N. V., Amsterdam. Utrecht, 27 juli 1962 W. P. PLATE

BERICHTEN

BUITENLAND

Bulgarije

Bestrijding van alcoholisme. — Een psychiater, leider van een polikliniek voor alcoholisten te Boston, maakte studiereizen naar Europa en gaf daarbij veel aandacht aan Bulgarije. Ofschoon dit land, vergeleken met de Verenigde Staten, zeer gunstige cijfers toont, is men zich er in sterke mate bewust van het individuele en sociale kwaad dat het misbruik van alcohol sticht. De bestrijding steunt eensdeels op publieke voorlichting: men leert dat dronkenschap een overblijfsel is van een kapitalistisch verleden, toen de vrouw de dienaar van de man was. Heer en meester van het gezin was de dronkaard, die de gezinsleden slechts met de glimlach van onderworpenheid tegemoetraden. De alcohol belemmert de opbouw van „het socialistische gezin”, bederft de jeugd, veroorzaakt ongevallen, bevordert misdaad en ondermijnt de verantwoordelijkheid jegens de gemeenschap. Anderdeels richt men zich op het zieke individu dat men beproeft binnen een netwerk van consultatiebureaus op te vangen en te genezen. Disulfiram en apomorfine worden, onderscheidenlijk in ziekenhuizen en poliklinieken, veel toegepast; zij zijn niet vreemd aan de Bulgaarse tradities. Duzend jaar geleden behandelde men de dronkaard reeds met zijn lievelingsdrank, die met walgelijke toevoegsels, de lust tot drinken bedierf. (*New Engl. J. Med.* 28 juni, bl. 1362).

Duitsland

Een studiereis door het Duitse focomeliegebied. — Het door Dr. HELEN TAUSSIG, cardiologe van het Johns Hopkins Hospital te Baltimore, aangekondigde reisverslag (zie deze rubriek, bl. 1406) is in de *Journal of the American medical Association* van 30 juni (bl. 1106) verschenen. Het geeft een indrukwekkend relaas van de ramp, en men begrijpt enigszins dat in een land waar thalidomide bij tonnen werd geproduceerd en zonder recept als onschuldig slaapmiddel werd afgeleverd, het geruime tijd heeft geduurd alvorens men tussen de aangeboren misvorming en de zo verderfelijke gebleken stof verband zocht. Toen Dr. LENZ te Hamburg, 8 november 1961 uit zijn enquête leerde dat 20 pct van de vrouwen destijds een zelfde slaapmiddel had gebruikt, hernieuwde hij zijn rondvraag en zag het percentage tot 50 pct stijgen. Op 15 november berichtte hij de producent. In die zelfde dagen verzond de Australische arts McBRIDE zijn waarschuwing. Hij had geïnformeerd bij de moeders van zes in april, oktober en november geboren, misvormde kinderen, en bij allen het gebruik van thalidomide als slaapmiddel vastgesteld.

Vakantie voor huismoeders. — Het „Deutsche Müttergenesungswerk” heeft aan 88.000 vrouwen een „Erholungsurlaub” verschafte. Ruim 38 pct van deze vrouwen staan alleen voor de taak, voor hun kinderen en zich zelve te zorgen omdat hun man is gesneuveld, aan ziekte gestorven is of van hen gescheiden leeft. Het aantal in een beroep werkzame vrouwen steeg van 4 miljoen in 1950 tot 6,8 miljoen in 1959. (*Münch. med. Wschr.* bl. 1360).

Engeland

Postmaster-general en tabaksadvertentie. — De Postmaster-general maakte de overeenkomst bekend die tussen de „independent television authority” en de tabaksindustrie is gesloten. Advertenties van sigaretten verschijnen niet eerder dan des avonds 9 uur op het scherm. Ze mogen geen overdreven voorstellingen geven van het genot van het roken van sigaretten, geen „conventional heroes of the young” als glansfiguur bij de sigaret betrekken en evenmin een beroep doen op „pride and manliness”. Advertenties die van een „fashionable social setting” gebruik maken, mogen niet de